

Ποιμαντική Εγκύκλιος της Ορθόδοξου Επισκοπικής Συνελεύσεως της Γερμανίας για το μάθημα των Θρησκευτικών

Προς το ορθόδοξο πλήρωμα της Γερμανίας

«ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος ...,
ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός»
(Κολ 3,11)

Αγαπητοί πατέρες, αδελφοί και αδελφές!

Ὡς Ορθόδοξοι Επίσκοποι αὐτῆς τῆς χώρας ἔχουμε ἀναλάβει, μέσα ἀπὸ τὴν Ορθόδοξη Επισκοπικὴ Συνέλευση τῆς Γερμανίας (OBKD), τὸ καθήκον νὰ καταστήσουμε ορατὴ τὴν ἐνότητα τῆς Εκκλησίας μας, νὰ ἐντείνουμε τὴ συνεργασία μεταξύ τῶν Ορθόδοξων Επισκοπῶν σε ὅλους τοὺς τομείς τῆς ποιμαντικῆς διακονίας, νὰ υποστηρίξουμε, νὰ διατηρήσουμε καὶ νὰ προωθήσουμε τὰ συμφέροντα τῶν πιστῶν μας στὴν Ομοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας. Αὐτὸ περιλαμβάνει καὶ τὸν τομέα τῆς ἐκπαίδευσης, καὶ ἐπομένως καὶ τὸ σχολικὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν. Τὰ Ορθόδοξα Θρησκευτικὰ εἶναι ἓνα σχολικὸ μάθημα, τὴν ἐυθύνη τοῦ οποῖου φέρουν ἀπὸ κοινού ἡ Εκκλησία καὶ τὸ γερμανικὸ κράτος· ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Εκκλησίας τὴν ἐυθύνη φέρει ἐδῶ ἡ OBKD.

Ἦδη πρὶν ἀπὸ τὴν ἰδρυση τῆς Επισκοπικῆς μας Συνελεύσεως τὸ 2010 εμεῖς, οἱ Ορθόδοξοι Επίσκοποι τῆς Γερμανίας, δραστηριοποιηθήκαμε ἀπὸ κοινού γι' αὐτὸ τὸ σημαντικὸ θέμα. Τὸ 2011 γιὰ πρώτη φορά ἀπευθυνθήκαμε σε εσὰς με μὴ Ποιμαντικὴ μας Επιστολὴ πάνω σε αὐτὸ τὸ θέμα. Δυστυχῶς, ἕξι χρόνια ἀργότερα ἡ κατάσταση τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν ἐξακολουθεῖ νὰ μὴν εἶναι ικανοποιητικὴ. Ἀν καὶ ἔχουμε σημειώσει ἐπιτυχίες, π. χ. στὴ Βαυαρία, στὴ Βάδη-Βυρτεμβέργη καὶ στὴ Βόρεια Ρηνανία-Βεσφαλία, παρὸλα αὐτὰ πολὺ λίγα παιδιὰ λαμβάνουν μέρος στὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, ὅπου αὐτὸ προσφέρεται. Ὁ στόχος τῆς ευρύτερης δυνατῆς διαδόσεως τῶν

Ορθοδόξων Θρησκευτικών, τον οποίο είχαμε εκφράσει ως επιθυμία σε εκείνη την ποιμαντική επιστολή μας, απέχει πολύ από το να επιτευχθεί. Αυτή την κατάσταση πρέπει εμείς όλοι - οι κληρικοί σας και εσείς ως μαθητές και γονείς - να την αλλάξουμε.

Είναι γεγονός ότι προερχόμαστε από διαφορετικά μέρη. Εμείς ή οι γονείς και οι παππούδες μας κατάγονται από περιοχές όπου η θρησκευτική εκπαίδευση, το μάθημα των Θρησκευτικών, παραθεωρείται, μερικές φορές μάλιστα απαγορεύεται τελείως. Σε αυτήν εδώ τη χώρα, ωστόσο, το ομολογιακό μάθημα των Θρησκευτικών εκτιμάται ιδιαίτερα· είναι μάλιστα το μόνο σχολικό μάθημα που μνημονεύεται στο Σύνταγμα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (Άρθρο 7,2 και 3) και αναφέρεται επίσης ιδιαιτέρως σε πολλά από τα συντάγματα των κρατιδίων, καθώς η θρησκεία αναγνωρίζεται ως συστατικό της ταυτότητας. Αυτό ισχύει και για εμάς· για τους περισσότερους από εμάς η Ορθοδοξία μας είναι το ειδικό μας χαρακτηριστικό γνώρισμα και η Εκκλησία μας είναι μια μικρή πατρίδα.

Ως εκ τούτου, το μάθημα των Θρησκευτικών συμβάλλει σημαντικά στην σύσφιξη των σχέσεων των Ορθοδόξων Χριστιανών στη Γερμανία. Σε αυτό τα παιδιά μας συναντιούνται και αντιλαμβάνονται το ένα το άλλο ως αδέρφια στην κοινή Ορθόδοξη πίστη. Το κέντρο βάρους δεν είναι πλέον η εθνική ταυτότητά μας, αλλά η χριστιανική: «ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος ..., ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἓν πᾶσι Χριστός» (Κολ 3:11). Τα Ορθόδοξα Θρησκευτικά όχι μόνο μας ενθυμίζουν και διατηρούν την ιδιαίτερη ταυτότητά μας εδώ τη Γερμανία, αλλά και βοηθούν στην ενσωμάτωσή μας στην εδώ κοινωνία, την οποία και εμπλουτίζουν, όπως και εμάς τους ίδιους. Μας συνδέουν με την παράδοση και το παρελθόν μας και αποτελούν τη σταθερή βάση που όλοι επιθυμούμε για το κοινό ειρηνικό μέλλον. Αυτή την ευκαιρία δεν πρέπει να τη χάσουμε!

Σε πολλές από τις ενορίες μας λαμβάνει χώρα κατηχητικό σχολείο, πράγμα για το οποίο είμαστε ευγνώμονες. Αλλά αυτό δεν θέλει και δεν μπορεί να αντικαταστήσει το σχολικό μάθημα των Θρησκευτικών. Γνωρίζουμε πολύ καλά τις πρακτικές δυσκολίες που σχετίζονται με τη διδασκαλία του σχολικού αυτού μαθήματος. Ένα μάθημα που ίσως γίνεται σε τμήματα που συμμετέχουν παιδιά από περισσότερα σχολεία ή από περισσότερες τάξεις ή από περισσότερα τμήματα αποτελεί μεγάλη πρόκληση για τους μαθητές, καθώς και για τα σχολεία και τους δασκάλους των Θρησκευτικών. Τα απογευματινά μεικτά τμήματα ή τμήματα Θρησκευτικών που πραγματοποιούνται σε άλλο σχολείο δεν αντέχουν στον ανταγωνισμό που οφείλεται σε άλλες δραστηριότητες ή δραστηριότητες αναψυχής. Η αυτοθυσία των καλοπροαίρετων γονιών αγγίζει τα όριά της. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είμαστε εξαιρετικά ευγνώμονες σε όλους, όσοι αποδέχονται αυτήν την πρόκληση σε καθημερινή βάση και ξεπερνούν αυτές τις δυσκολίες.

Καταγράφουμε το γεγονός, ότι λόγω αυτών των διαφόρων δυσκολιών σε πολλά μέρη τα παιδιά μας συμμετέχουν στο μάθημα των Θρησκευτικών άλλων ομολογιών, εφόσον δεν υπάρχει Ορθόδοξο μάθημα Θρησκευτικών σε ένα σχολείο ή σε μια πόλη. Κι εδώ, όμως, δεν θα πρέπει παραθεωρούνται οι διατάξεις των αντίστοιχων σχολικών κανονισμών για τη συμμετοχή στο μάθημα των Θρησκευτικών μιας άλλης ομολογίας. Επιπλέον, θεωρούμε σκόπιμη τη συνεργασία με πιθανούς Ορθοδόξους εταίρους, ειδικά αν ικανός αριθμός Ορθοδόξων μαθητών συμμετέχει στο μάθημα των Θρησκευτικών μιας άλλης ομολογίας.

Πεποίθησή μας είναι πάντα, ότι εμείς οι Ορθόδοξοι αποδίδουμε μεγάλη σημασία στην ιδιαίτερή μας παράδοση. Για να παραμείνει ζωντανή αυτή η παράδοση, πρέπει να την ζούμε και να την βιώνουμε εδώ και τώρα. Έτσι μπορούμε να ομολογήσουμε και να διακηρύξουμε τον Κύριό μας Ιησού Χριστό ως τον ίδιο «χθές και σήμερα ... και εις τους αιώνας» (Εβρ. 13: 8). Σε αυτό βοηθούν τα Ορθόδοξα Θρησκευτικά. Θα ήταν τραγωδία εάν η μεγάλη αυτή ευκαιρία του Ορθοδόξου μαθήματος των Θρησκευτικών, που μας δίδεται σε αυτήν εδώ τη χώρα, χαθεί στο μέλλον, διότι δήθεν δεν θα υπάρχει ανάγκη από μέρους μας.

Η πατρική έκκλησή μας προς όλους εσάς: Ομολογήστε την Ορθόδοξη πίστη σας και στηρίξτε τα Ορθόδοξα Θρησκευτικά! Υποστηρίξτε τους ποιμένες και τις ενορίες σας στην υλοποίηση αυτού του σημαντικού έργου της Εκκλησίας μας στη Γερμανία! Βοηθήστε στην αποστολή τους όλους εκείνους που διδάσκουν Θρησκευτικά στα διάφορα σχολεία! Ενθαρρύνετε τα παιδιά σας να συμμετάσχουν στο Ορθόδοξο μάθημα των Θρησκευτικών!

Φραγκφούρτη, 12 Δεκεμβρίου 2017

† Μητροπολίτης Γερμανίας Αυγουστίνος, Έξαρχος Κεντρίας Ευρώπης,
Πρόεδρος
και τα λοιπά μέλη
της Ορθοδόξου Επισκοπικής Συνελεύσεως της Γερμανίας